

Huvudman

Kungsbacka kommun
kommun@kungsbacka.se

Beslut

Datum 2026-02-06

Dnr SI 2025:10268

Sida **1 (14)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Särö skola 6-9 i Kungsbacka kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka att senast den **8 maj 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan om kränkande behandling samt extra anpassningar. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kungsbacka kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kungsbacka kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan av kränkande behandling

1. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle innan den 8 maj 2026 för all personal ytterligare klargör skyldigheten att de vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen eller den som huvudmannen utser ska dokumentera när informationen har lämnats och på vilket sätt den har getts. Huvudmannen ska skicka in dokumentationen till Skolinspektionen med redovisningen av de vidtagna åtgärderna (2 kap. 34a § och 6 kap. 10 § skollagen).
2. Se till att personalen som får kännedom om att elev har ansett sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler det till rektorn och att anmälningsskyldigheten även efterlevs i praktiken. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som har kommit in och som har anmälts till huvudmannen fram till och med 30 april 2026. Huvudmannen ska skicka in dokumentationen till Skolinspektionen med redovisningen av de vidtagna åtgärderna (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen).

Extra anpassningar

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 8 maj 2026 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens bestämmelser och Skolverkets allmänna råd om extra anpassningar. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Huvudmannen ska skicka in dokumentationen till Skolinspektionen med redovisningen av de vidtagna åtgärderna. (2 kap. 34 a § och 3 kap. 5 § skollagen samt Skolverkets allmänna råd, SKOLFSF 2022:334, s. 2-3).
2. Se till att elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar ges de extra anpassningar som skolans personal har bedömt att eleverna är i behov av. För perioden den 9 februari till den 8 maj 2026 ska rektorn redovisa: vilka behov som eleverna som riskerar att inte nå minst betyget E har, vilka elever som har behov av extra anpassningar samt vilka anpassningar som de har fått. (3 kap. 5 § skollagen).

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen från att ingripa mot Kungsbacka kommun avseende brister rörande garanterad undervisningstid och särskilt stöd. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser centralt innehåll i svenska som andraspråk.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:10268) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Särö skola 6-9. Uppgifterna inhämtades i samband med Skolinspektionens skolbesök på skolan inom en planerad kvalitetsgranskning (dnr 2025:5873).

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Särö skola 6-9 följer gällande bestämmelser om agerande vid och anmälan av kränkande behandling, extra anpassningar, garanterad undervisningstid, särskilt stöd samt centralt innehåll i svenska som andraspråk.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 19 och 24 november 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskatalog, schema och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Agerande vid och anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Enligt uppgifter från huvudmannen gjordes 12 anmälningar om kränkande behandling läsåret 2024-2025.

Elever, lärare, elevhälsans personal samt rektorn uppger samstämmt att det finns ett hårt språkbruk på skolan samt att så kallat "skojbråk" är vanligt förekommande. Eleverna beskriver i intervjun att i vissa årskurser på skolan sker incidenter där elever tar illa upp varje vecka. Eleverna säger att "skojbråken" kan innebära att elever tar illa upp men inte vill visa det. Eleverna beskriver även att det finns inslag av fysiska kränkningar i form av knuffar, kastande av saker och i vissa fall även bråk.

Elever, lärare, representanter från elevhälsan samt rektorn uppger samstämmt att personal generellt uppmärksammar, markerar och följer upp kränkningar som sker. De beskriver vidare att ifall med jargong och så

kallade "skojbråk" finns skillnader i hur personalen agerar. Eleverna beskriver att lärarna inte alltid förstår om eleverna tar illa upp eller inte. Lärarna beskriver att det kan vara svårt att avgöra om det hårda språkbruket innebär en kränkning eller inte.

Lärarna, representanter från elevhälsan samt rektorn uppger samstämmt att kränkningar inte alltid anmäls. Lärarna uppger att så varit fallet under flera år. De uppger också samstämmt att det finns rutiner för anmälan av kränkande behandling samt att de återkommande tydliggörs från skolan. Lärarna beskriver att de känner till rutinerna, men anmäler likväl inte alla de kränkningar som de uppmärksammar. Anledningen är enligt lärarna att det är en krånglig och tidskrävande procedur. Lärarna och elevhälsan beskriver också att den som uppmärksammar kränkningen ansvarar för att göra anmälan såväl som utredningen som är tidskrävande. En annan anledning är, enligt lärarna, elevhälsan och rektorn, att det finns en etablerad kultur av att inte göra anmälan om kränkande behandling. Rektorn beskriver i intervjun att proceduren har förenklats, att hen har informerat personalen om rutinen återigen efter Skolinspektionens besök i ett tidigare ärende samt att de märkt en viss förbättring i antal kränkningar som anmäls.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § skollagen)

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. (2 kap. 34a § skollagen)

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Det innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen).

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

En lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får

kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att skyldigheten att utreda gäller så fort det kommit till skolans kännedom att det förekommit kränkningar eller att något barn eller någon elev känner sig kränkt. Skyldigheten att utreda förhållandet och att verka för att kränkningarna förhindras i fortsättningen gäller vare sig det förekommit någon anmälan av det barn eller den elev som blivit kränkt eller förhållandet kommit fram på annat sätt (prop. 2005/06:38 s. 90 och 140 f).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att all personal på skolan inte anmäler all kränkande behandling till rektorn.

Av utredningen framgår att det förekommer hårt språkbruk och kränkningar på skolan. Personal uppmärksammar och markerar vid misstänkta kränkningar samt följer upp med vårdnadshavare vid konstaterad kränkning. Rutiner för anmälan finns och har tydliggjorts av rektorn. Trots det anmäler personal inte alltid kränkande behandling. Det innebär att det finns brister i skolans arbete med att personalen ska anmäla all kränkande behandling till rektorn. Det medför att det sker kränkningar på skolan som inte kommer till rektorn eller huvudmannens kännedom. Huvudmannen kan därigenom inte uppfylla sitt ansvar att utreda händelser och vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden, vilket är en brist i relation till författningarnas krav.

Det har inte framkommit annat än att författningarnas krav uppfylls när det gäller skolpersonalens ansvar att agera om någon elev utsätts för kränkande behandling.

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Eleverna säger i intervjun att lärarna hjälper dem under lektionerna, men att lärarna inte alltid hinner med alla elever som behöver hjälp. Eleverna säger att vissa lärare är bättre på att snappa upp elevernas behov och ge dem stöd. Andra lärare kräver att eleverna tar ett stort eget ansvar för sina studier. Det gäller enligt eleverna i intervjun, även för elever som riskerar att få betyget F. Eleverna säger att alla elever inte har disciplinen att hantera ett så stort ansvar som lärarna kräver. Eleverna ger exempel på

stöd som lärarna kan ge inom ordinarie undervisning. Eleverna beskriver att hjälpmedel som hörselkåpor, skärmar eller liknande inte används, men att eleverna som hade behov av sådana hjälpmedel under mellanstadiet ofta får undervisning i den så kallade Studion. I Studion arbetar speciallärare och -pedagog och undervisning sker i mindre grupper.

Lärarna, elevhälsan och rektorn säger samstämmigt i intervjuerna att lärarna visserligen ger extra anpassningar, men att det finns elever som har behov av extra anpassningar som de inte får.

Lärarna säger i intervjun att det är svårt för dem att definiera extra anpassningar. De beskriver att personalen på skolan arbetar på flera sätt för att identifiera behoven hos eleverna på skolan. Lärarna nämner screeningar, samtal i arbetslagen och i mötet med eleverna. Lärarna beskriver flera extra anpassningar som de ger till eleverna. De nämner arbete i mindre grupp, anpassat material och läxor samt att de ger elever i behov av stöd en strategisk placering i klassrummet. Flera lärare beskriver att de kontinuerligt justerar stödet inom ordinarie undervisning till elevernas behov. Lärarna säger dock att de inte hinner hjälpa alla elever som har behov av stöd och att de behöver prioritera bland eleverna och deras behov av hjälp. Lärarna beskriver även att ytterligare personal i klassrummet hade underlättat för dem att ge stödet som eleverna är i behov av. Lärarna tar upp en klass på skolan där 12-13 elever riskerar att få F i ett ämne. Tillsammans med elevhälsans personal har de identifierat att eleverna har behov av undervisning i mindre grupp med en utbildad matematiklärare och/eller speciallärare. Det är dock inte löst hur det ska gå till.

Elevhälsan säger i intervjun att de ser att elever har behov av stöd som kan tillgodoses inom ordinarie undervisning, men som inte ges. De säger att lärarna hade kunnat göra mer för att ge eleverna de extra anpassningar som de är i behov av. Elevhälsan beskriver att det skiljer sig åt mellan arbetslag hur lärarna arbetar med att identifiera behov hos eleverna och sätta in extra anpassningar utifrån dem. Vidare säger elevhälsan att det skiljer sig åt mellan lärare om de sätter in extra anpassningar på grupp- eller klassnivå som möter behoven hos enskilda elever. Elevhälsan ger flera exempel på extra anpassningar som görs. De nämner anpassat material, tillgång till läs- och skrivinläsningstjänst, möjlighet att komplettera prov muntligen, hjälp med läsning på prov samt skrivhjälp. Elevhälsan nämner följande extra anpassningar som hade kunnat tillgodose elevers behov inom ordinarie undervisning, men som inte ges av alla lärare: anpassat material, anpassade uppgifter och möjligheter att dela upp uppgifter i mindre uppgifter för att göra dem mer hanterbara. Gällande ovan nämnda klass med 12-13 elever som riskerar att inte nå minst betyget E beskriver elevhälsan att elevernas behov har varit kända i två år. Men först nu börjar de komma någonstans med att ge eleverna stöd i undervisningen. Elevhälsan beskriver att lärarna med relativt små medel i ordinarie

undervisning hade kunnat stödja fler elever. Elevhälsan säger även att det finns lärarberoende skillnader i hur väl undervisningen möter behovet hos elever på autismspektrumet. Vidare är elevhälsan samstämmiga med lärarna att bristande tillgång till ytterligare personal i klassrummen är en anledning till att lärarna inte kan göra de extra anpassningar som eleverna är i behov av. Det gäller exempelvis lästräning och undervisning i mindre grupp.

Rektorn säger att hen delar elevhälsans och lärarnas bedömning om att det finns behov av stöd genom undervisning i mindre grupp i ett ämne i klassen med 12-15 elever som riskerar F. Rektorn beskriver att de arbetar med att lösa extra personal i den aktuella klassen, men att en tilltänkt person är sjukskriven.

Lärarna, elevhälsan och rektorn beskriver att elever som befaras inte kunna nå minst betyget E anmäls för behov av utredning om eventuellt behov av särskilt stöd. Det görs via skolans digitala system, på de regelbundna mötena med elevhälsan eller muntligen till elevhälsans personal. Lärarna säger dock att rutinen inte är tydlig för alla lärare. Rektorn säger å sin sida att den är tydlig och har gått igenom flera gånger med personalen.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen).

Av förarbetena till 3 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att stöd i form av extra anpassningar är till exempel att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier. Det kan till exempel ske med hjälp av ett särskilt schema över skoldagen, extra tydliga instruktioner eller stöd för att sätta i

gång arbetet. Även hjälp med att förstå texter, att förklara ämnesområde på annat sätt eller extra färdighetsträning inom ramen för den ordinarie undervisningen, såsom lästräning eller mattestugor, är att anse som stöd i form av extra anpassningar. Till stöd i form av extra anpassningar hör även enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid, till exempel två månader. Likaså kan särskilda läromedel eller utrustning i form av till exempel tidsstöd, det vill säga hjälpmedel för att förstå och passa tider, samt digital teknik med anpassade programvaror som huvudregel anses falla inom ramen för stöd i form av extra anpassningar (prop.2013/14:160 s.21).

I Skolverkets allmänna råd framgår bland annat nedan gällande huvudman, rektorn, lärarnas och elevhälsans ansvar med extra anpassningar.

Huvudmannen bör:

1. ha rutiner för att regelbundet säkerställa att skolenheterna har tillräckliga resurser för att uppfylla de krav som ställs i lagar och andra föreskrifter i fråga om extra anpassningar och särskilt stöd, samt
2. ha rutiner för att kontinuerligt följa upp hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna, för att kunna vidta nödvändiga åtgärder om det finns brister.

Rektorn bör:

- 1.se till att det finns tillräckliga resurser för att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar och särskilt stöd samt vid behov omprioritera resurser på skolenheten,
2. se till att elevhälsans kompetens tas tillvara i det dagliga pedagogiska arbetet samt i utformandet av de olika lärmiljöerna inom verksamheten, samt

Lärare och övrig skolpersonal, däribland elevhälsans personal, bör fortlöpande samarbeta för att skapa miljöer som främjar elevers lärande, utveckling och hälsa (Skolverkets allmänna råd, SKOLFSF 2022:334, avsnitt 1-2, s. 2-3).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektioner bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar. Av intervjuerna med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer att alla elever inte får de extra anpassningar som de är i behov av. Lärarna uppger att det saknas tid och resurser för att ge eleverna det stöd inom ordinarie undervisning som eleverna är i behov av. De säger också att det är svårt att definiera extra anpassningar. Elevhälsan uppger att lärarna har möjlighet att i högre grad ge eleverna extra anpassningar inom ordinarie undervisning, men att det inte alltid görs.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med extra anpassningar behöver tydliggöras på skolan. Lärarna och övrig personal behöver informeras om skollagens och Skolverkets allmänna råd om extra anpassningar.

Skolinspektionen bedömer vidare att lärare och elevhälsans personal behöver tydliggöra arbetet med att identifiera elevernas behov av stöd inom ordinarie undervisning och därefter göra sådana extra anpassningar som eleverna är i behov av. Rektorn, lärarna och elevhälsan behöver göra ovan för att se till att eleverna får de extra anpassningar som de är i behov av.

Det har inte framkommit annat än att personal anmäler till rektorn om någon elevs behov av särskilt stöd behöver utredas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kungsbacka kommuns verksamhet vid Särö skola 6-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om kränkande behandling och extra anpassningar. Det finns därför skäl att förelägga Kungsbacka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Garanterad undervisningstid för elever som läser svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av scheman som skickats in till Skolinspektionen framkommer att elever som läser svenska som andraspråk (SvA) har sina lektioner i ämnet parallellt med andra ämnen.

Eleverna, lärarna, elevhälsan och rektorn uppger att eleverna som läser svenska som andraspråk får gå ifrån andra lektioner för att gå till lektionerna i svenska som andraspråk. Rektorn uppger vidare att eleverna inte har kompenserats för utebliven undervisning vid andra tillfällen. Enligt schemana är ämnena vars lektioner eleverna uteblir från för att delta i SvA-lektioner utlagda enligt den garanterade undervisningstiden. Totalt elva elever läser SvA på skolan. Sex av dem går i årskurs 7, jämnt fördelade på två klasser. Resterande fem elever går i årskurs 9, där två elever går i en klass och tre i en annan.

I den ena klassen i årskurs 7 läser tre elever SvA. De går ifrån en lektion i SO á 80 minuter per vecka. SO är schemalagt motsvarande 405 timmar över högstadiet, vilket motsvarar timplanens minsta antal garanterade undervisningstimmar för stadiet. Eleverna som läser SvA i denna klass får därmed endast 261 av de 405 undervisningstimmar som de har rätt till i SO. De går också ifrån en lektion i matematik á 70 minuter i veckan. Matematiken är schemalagt motsvarande 405 timmar över högstadiet. Den garanterade undervisningstiden är 400 timmar. Eleverna får därmed endast 315 av de 400 undervisningstimmar de har rätt till i ämnet matematik.

I den andra klassen i årskurs 7 läser tre elever SvA. De går ifrån den enda lektionen i bild klassen har. De får därmed noll (0) av de 100 undervisningstimmar i bild som de har rätt till enligt timplanen. De går också ifrån en lektion i engelska á 50 minuter per vecka. Engelska är schemalagt motsvarande 198 timmar över högstadiet. De får därmed endast 110 av de 200 undervisningstimmar som de har rätt till enligt timplanen.

I en klass i årskurs 9 läser tre elever SvA. De går ifrån en lektion i SO á 75 minuter per vecka. SO är schemalagt motsvarande 405 timmar över högstadiet, vilket motsvarar timplanens minsta antal garanterade undervisningstimmar för stadiet. Eleverna får därmed endast 270 av de 405 undervisningstimmar som de har rätt till enligt timplanen. I den andra klassen i årskurs 9 missar eleverna som läser SvA inte undervisningstimmar i något ämne.

I samband med besöket på skolan beskriver lärarna och rektorn att de planerar för att göra om klasser och scheman för att säkerställa att eleverna som läser svenska som andraspråk inte behöver gå ifrån andra lektioner för att få undervisning i ämnet. Det bekräftas av scheman som därefter skickades in till Skolinspektionen. Av de nya scheman som har skickats in till Skolinspektionen framgår att lektionerna i svenska som andraspråk från och med vårterminen 2026 inte längre ligger parallellt med lektioner i andra ämnen.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar (10 kap. 5 § skollagen).

Av skolförordningen framgår att huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. Av bilaga 1 till förordningen framgår bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) (9 kap. 3-4 §§ samt bilaga 1 skolförordningen 2011:185).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans ansvar att säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid.

Nio elever som läser SvA får inte den garanterade undervisningstid som de har rätt till enligt timplanen. Eleverna är fördelade på två klasser i årskurs 7 och en klass i årskurs 9. Eleverna i den ena klassen i årskurs 7 får inte undervisningstimmar motsvarande den garanterade undervisningstiden i ämnena SO och matematik. Eleverna i den andra klassen i årskurs 7 får inte undervisningstimmar motsvarande den garanterade undervisningstiden i ämnena bild och engelska. Eleverna i en klass i årskurs 9 får inte undervisningstid motsvarande den garanterade undervisningstiden i ämnet SO.

Utredningen visar därmed att eleverna inte får rätt till de minsta antalet undervisningstimmar de ska få enligt timplanen. Det är en brist i förhållande till författningarnas krav.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har vid inspektionen granskat betygskatalogen. Av betygskatalogen framgår att flera elever saknar betyg eller har F i flera ämnen under minst två terminer. I intervjuerna med lärare, elevhälsan och rektorn säger de samstämmigt att två av dessa elever inte har utretts för eventuellt behov av särskilt stöd, även om det skulle behövas. Utöver dessa elever har Skolinspektionen identifierat 10 elever som har betyget F eller streck i ett eller flera ämnen över minst två terminer. Fem av eleverna har upprättade åtgärdsprogram, en anpassad studiegång, en problematisk skolfrånvaro och en har slutat på skolan. För resterande elever har utredning om behov av särskilt stöd inte genomförts vid inspektionsbesöket. Elevhälsans personal uppger att fler elever utöver ovan har upprättade åtgärdsprogram.

Rektorn berättar att specialpedagog gör utredningar av elevernas behov när lärarna identifierar svårigheter för eleverna eller när svårigheter identifieras på personalkonferenser. Elevhälsans personal beskriver att rutinen kring att utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd är tydlig och följs. Elevhälsans utredningar omfattar exempelvis bedömning av extra anpassningar som redan genomförts, lektionsobservationer, samtal med elev och lärare samt kontakt med vårdnadshavare.

De två aktuella eleverna som inte har utretts blev skolpliktiga den 22 oktober 2024 respektive den 21 november 2024, enligt uppgift som skickats in till Skolinspektionen från huvudmannen. Vid Skolinspektionens besök i samband med aktuellt ärende hade utredning om eventuellt behov

av särskilt stöd inte startats för någon av dem. Den intervjuade personalen saknar förklaring till varför eleverna inte har utretts, utöver att eleverna har omfattande frånvaro.

Rektorn säger i intervjun att de kommer att utreda elevernas behov av särskilt stöd och upprätta åtgärdsprogram. Efter skolbesöket skickar huvudmannen in information samt dokument som styrker att de aktuella eleverna har utretts för sitt behov av särskilt stöd och att åtgärdsprogram upprättades den 16 december 2025. Rektorn fattade beslut om anpassad studiegång för eleverna den 8 januari 2026.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevernas behov av särskilt stöd.

Av utredningen framgår att det finns flera elever som har F i mer än ett ämne och att eleverna behöver mer stöd än de får för att kunna nå godkända betyg. Det framgår vidare att lärarna gör en anmälan till rektorn och elevhälsan för elever som behöver mer stöd än de extra anpassningar som redan ges och att det oftast görs en utredning av elevens behov av särskilt stöd efter det. Utredningen visar dock att det finns flera elever som inte har utretts. Det är en brist i förhållande till författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till

omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Kungsbacka kommuns verksamhet vid Särö skola 6–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid och utredning av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse gällande garanterad undervisningstid genom att förlägga lektionerna i svenska som andraspråk parallellt med lektionerna i svenska, vilket innebär att eleverna kan delta i övriga ordinarie lektioner och får sin garanterade undervisningstid. Vad gäller särskilt stöd har elevhälsans personal numera genomfört utredningar och rektorn har upprättat åtgärdsprogram för de elever som av skolpersonal identifierats som i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Centralt innehåll i svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna berättar i intervjun att eleverna som läser svenska som andraspråk (SvA) dels har lektioner i ämnet med en behörig lärare i ämnet, dels är med på lektionerna i svenska. Lektionerna i svenska leds av en lärare som saknar behörighet i SvA. Lärarna berättar att de samplanerar och samverkar planering och utförande av undervisningen. De berättar vidare att eleverna som läser SvA arbetar med uppgifter i ämnet SvA under lektionerna i svenska. Lärarna uppger att uppgifterna i SvA följer ämnets syfte och centrala innehåll. De har tagits fram av läraren som är behörig att undervisa i SvA. I intervjun uppger lärarna i SvA respektive svenska att undervisningen i SvA täcker in ämnets syfte och centrala innehåll. Lärarna säger att det centrala innehållet i SvA som skiljer sig från det centrala innehållet i svenska – exempelvis läs- och skrivstrategier såsom förstå och tolka texter – går SvA-läraren igenom på SvA-lektionerna och delger det till svenskläraren. Eleverna som läser SvA får därefter uppgifter som tar upp delarna, vilket eleverna får genomföra på svensklektionerna under lärarstöd från svenskläraren. Rektorn uppger att eleverna som läser SvA får undervisning i enlighet med ämnets syfte och centrala innehåll på såväl SvA-lektioner som lektionerna i svenska som eleverna som läser SvA sitter med på.

Rättslig reglering

För varje ämne ska en kursplan gälla. (10 kap. 8 § skollagen)

För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen. Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier. (9 kap. 1 § skolförordningen)

Av kursplanen i ämnet svenska som andraspråk framgår ämnets centrala innehåll (Läroplan för grundskolan, Lgr 22, 5. Kursplaner)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk (SvA) följer ämnets syfte och centrala innehåll.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alice Odéen

Beslutsfattare
Signerat av: Alice Odéen

X Arne Hellmark

Föredragande
Signerat av: Arne Hellmark

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Karin Lilja medverkat.